Ветеринарна СБИРКА

Veterinary Assembly Bulgaria

3 – 4
2024

1892 2024

ИЗДАНИЕ НА БЪЛГАРСКАТА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ
И СЪЮЗА НА ВЕТЕРИНАРНИТЕ ЛЕКАРИ В БЪЛГАРИЯ

100 ГОДИНИ СВЕТОВЕН ПРОГРЕС И РАЗВИТИЕ

2024

World Organization for Animal Health
2003

Office International des Epizooties
1924

Ветеринарна сбирка 3 – 4/2024

ISSN 02-05-3829

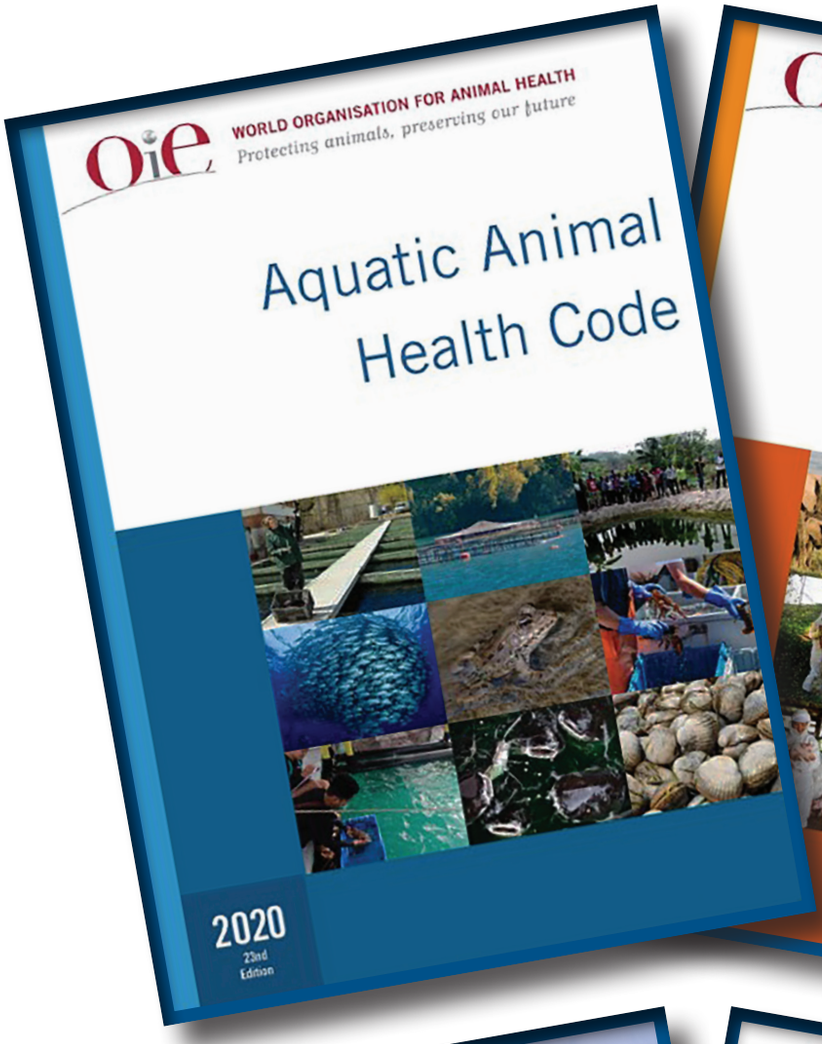
WORLD ORGANISATION FOR ANIMAL HEALTH
Protecting animals, preserving our future
Aquatic Animal Health Code
2020
23rd Edition

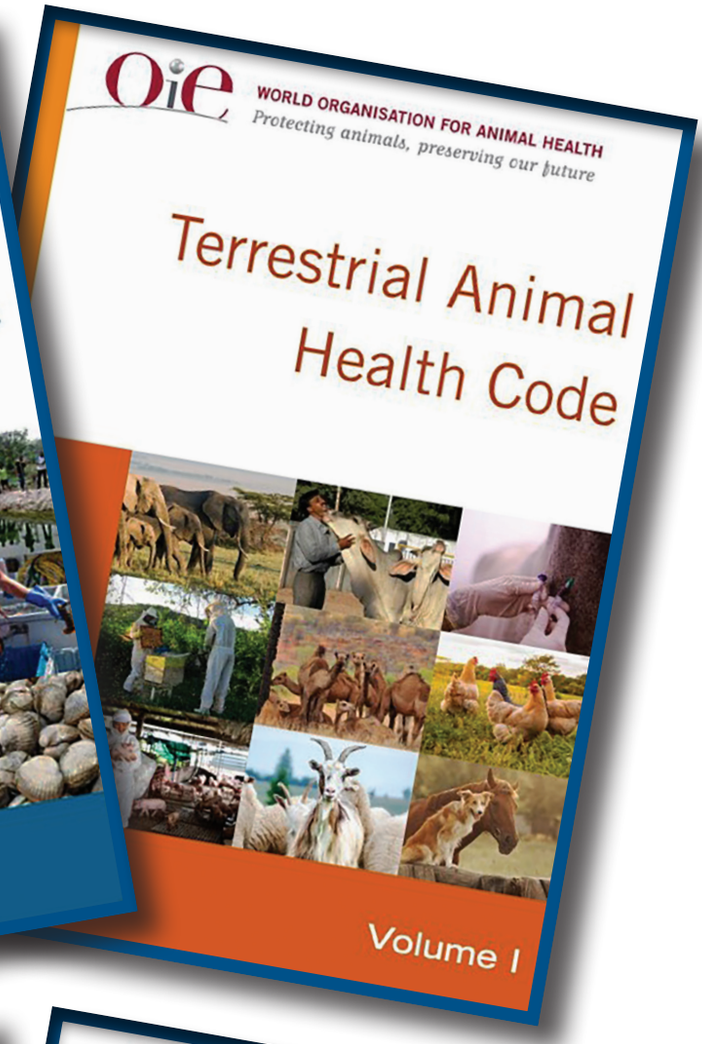
WORLD ORGANISATION FOR ANIMAL HEALTH
Protecting animals, preserving our future
Terrestrial Animal Health Code
Volume I

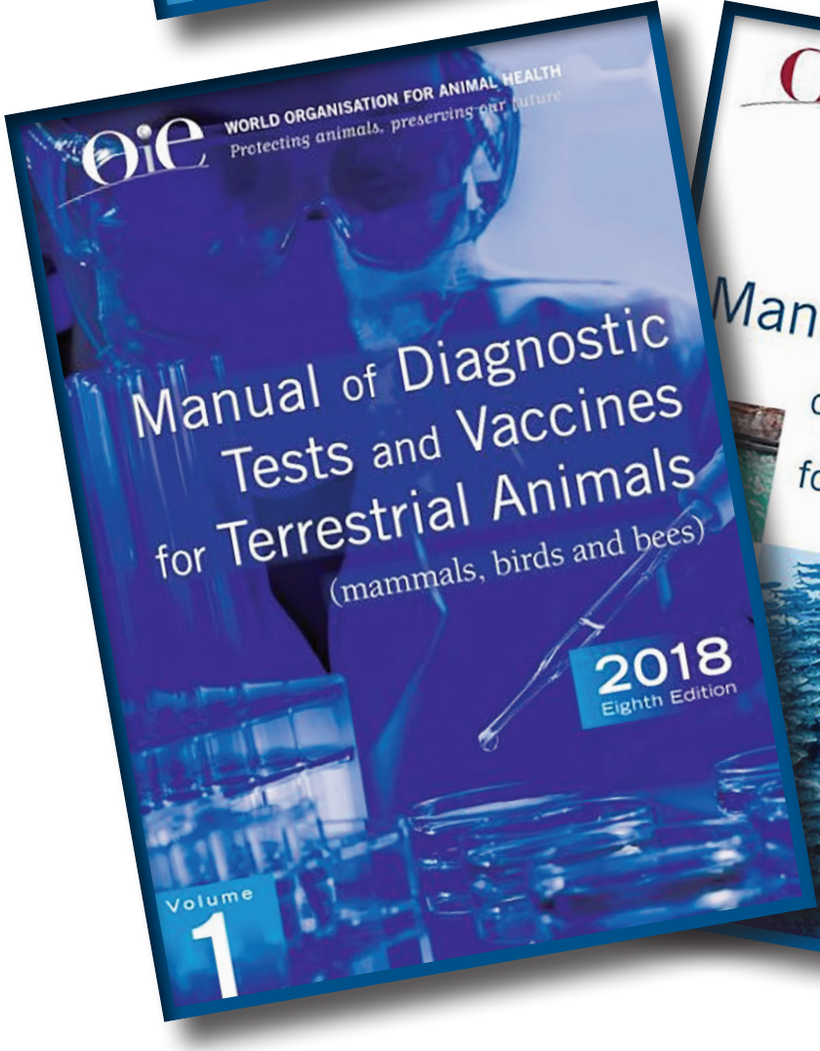
WORLD ORGANISATION FOR ANIMAL HEALTH
Protecting animals, preserving our future
Manual of Diagnostic Tests and Vaccines for Terrestrial Animals
(mammals, birds and bees)
2018
Eighth Edition
Volume 1

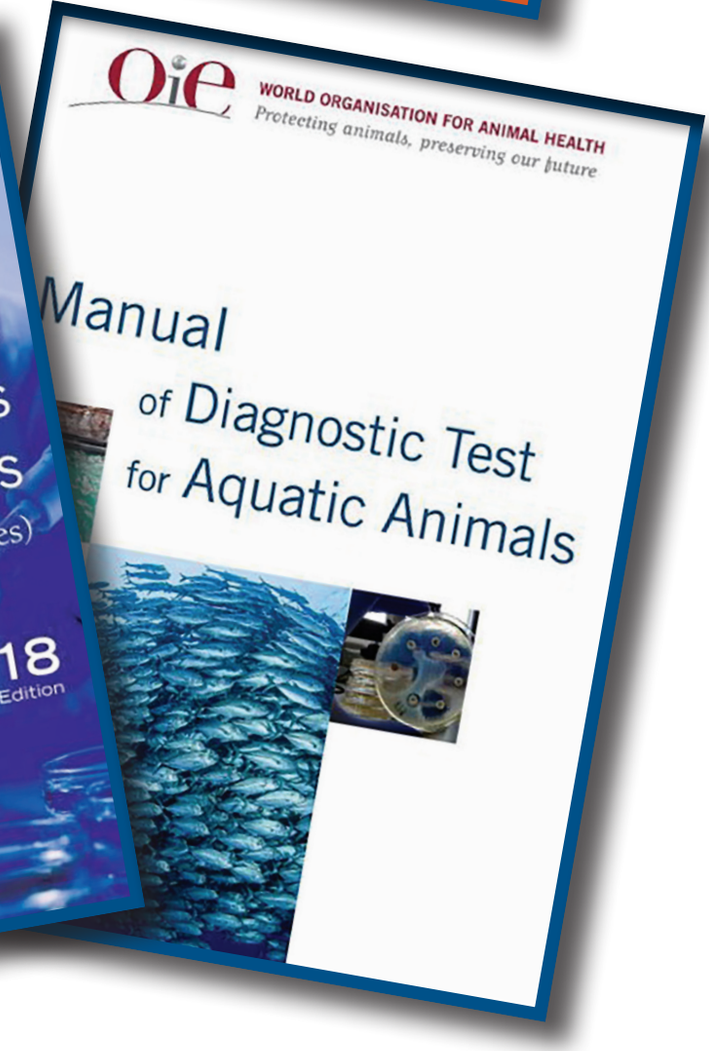
WORLD ORGANISATION FOR ANIMAL HEALTH
Protecting animals, preserving our future
Manual of Diagnostic Test for Aquatic Animals

СКЪПИ КОЛЕГИ И НАШИ ЧИТАТЕЛИ!

Пред вас е брой 3 – 4 на списанието, с по-голям от стандартния си обем, който е структуриран като кратка енциклопедия за дейността на Световната организация за здравеопазване на животите (WOAH, преди известна като OIE).

Тази година, WOAH отбеляза един век от своето съществуване. Тържественото честване беше в Париж, в периода 26 – 30 май, когато се състоя 91-та Генерална сесия на организацията. Винаги генералните сесии се провеждат в края на май и изборът за точно този период не е случаен. Преди 100 години, представители на 43 държави от целия свят се събират и подписват Международно споразумение за учредяване на Международно бюро по епизоотии (OIE), чийто приемник днес е WOAH, на 25.05.1921 г., а за рождената дата на OIE е определена 25.05.1924 г.

Днес, след като броят вече е готов, след като прочетох стотици страници от исторически документи, книги, доклади, отчети, стратегии – всичко, което провокира интерес и е включено в съдържанието, ще си позволя да споделя моето усещане, че OIE/WOAH е сила и прогресивен двигател на световните процеси за развитие на ветеринарната медицина и всички нейни обвързаности, която напълно осмисля схващането за свят без граници и концепцията за едно здраве. OIE/WOAH е магистралата, по който минава най-интензивния и многообхватен поток от информация за научни постижения и опит, търсене и споделяне на помощ, сравняване на постижения. OIE/WOAH е моста, който свързва колегата в Африка, с друг във всяка точка на земното кълбо, за да обмени опит, да се информира, за да прогресира и се развива успешно така, както повеляват законите на медицината. OIE/WOAH е светая светих за световната ветеринарномедицинска общност – било тя научна, просветна, законодателна, контролна или обикновените-необикновени практикуващи колеги в целия свят.

Благодат е да се потопиш в този океан от информация за годините от нейното развитие. Вълнуващо беше да изчета цялата стенограма от конференцията през 1921 г., когато е обсъдена идеята и се взема решение светът усилено да започне да мисли и работи по създаване на OIE, когато са обсъдени стратегиите и начертани правилата. Да прочетеш изказванията на онези, Първите, да вникнеш в смисъла на техните позиции, ти дава възможност да осъзнаеш нивото на отговорност на световния ветеринарен научен и държавнически елит от онова време и как те са наредили „картите“ за нашето професионално бъдещо развитие. Мъдрост, професионална висота на компетентност и загриженост за здравето на планетата има във всеки един от тях. Възхитих се от личността на един напълно непознат за мен колос, какъвто е проф. Ем. Лекленш – първият генерален директор на OIE. Негови съвременници го определят като „голям“ – изключително ерудирана и психически устойчива личност. Имах възможността да прочета негови мисли за ветеринарната медицина, които звучат толкова революционно и днес. Докато четях се замислих, доколко болестите при животните и ефектът им върху икономиките и живота на хората може да бъдат причина от мащабен характер, за да се стигне до идеята за създаване на организация с подобен мащаб. Какво, освен нарастващия риск от все по-мащабното разпространение на инфекции при животните, се е случило в периода, когато е основана, кои са другите фактори, които вероятно са повлияли да се мисли за предприемане на глобални действия по опазване здравето на добитъка и хората чрез обединяване? Защо точно тогава, не години преди или след това? Съгласно световната енциклопедия „Уикипедия“ първите 30 години от м.в. се определят като „Бурните“ („ревящите“) за САЩ и Канада и като „Златните двадесети“ за Европа. Световният икономически и политически живот е в криза след Първата световна война, последван от бурен технически подем. В края на войната се случват съдбовни за човечеството политически събития (Октомврийската революция и все по-силното влияние на Япония в Азия). Наблюдава се възникването на нови икономически и политически партньорства, което неминуемо дава отражение върху разпределението на капитали и пазари. Бурният подем в производството на автомобили води до засилено движението на хора и стоки – предпоставка за пренасяне на инфекциозни агенти през големи разстояния. Това са годините, в които светът е изправен пред изпитание със световните пандемии, основно т.нар. испански грип. Благодарение развоя на новите средства за придвижване на хора (самолетостроене, корабоплаване, автомобили, железници) вирусът H1N1 успява да засегне близо 500 млн. души, достигайки от Арктика до най-изолираните тихоокеански острови, като убива над 50 млн. души, надминавайки многократно жертвите от войната и превръщайки се в една от най-смъртоносните пандемии в цялата история. Разработен е първият синтезират инсулин и ваксина срещу туберкулозата при хората, регистриран е успех при справяне с морбили и скарлатина при децата. Постижения, тесни за националните граници на която и да е държава.

Логично, всички тези фактори налагат крещящо идеята, че за справяне с проблеми от глобално естество не може да се очакват трайни резултати, ако не бъдат предприети общи действия по тяхното овладяване. Идея, която е в основата на създаването и на OIE.

Дълъг е пътят, извървян от OIE/WOAH през тези 100 години и е невъзможно да бъде описан в един брой на списанието. Но твърдо вярвам, че информацията, която ви предоставяме ще ви обогати и провокира да търсите, да знаете, да се интересувате, да сте неуморни в стремежа да сте професионално информирани не само за миналото, но най-вече за това, какво е бъдещото за ветеринарната медицина в световен план. Днес възможностите са неограничени.

Тук искам да изкажа своята гореща благодарност на проф. Иван Божков, който в продължение на 3 месеца беше неотлъчно но мен при изготвяне на този брой! Неговите напътствия, съвети и помощ ми бяха безкрайно полезни. Искам да благодаря на д-р Макавеев и на членовете на ИБ на СВЛБ, че дадоха съгласие броят да е в по-голям обем! Искам да благодаря и на безценните колеги от редакционния съвет на списанието и всички, които прегърнаха идеята бр. 3 – 4 да отрази 100-годишния ход от развитието на OIE за цялата ветеринарна общност в света!

За изготвяне на броя са използвани достоверни източници и снимков материал от електронните страници на посочените в него организации, както и електронно достъпни исторически архиви.

Пожелавам на всеки от вас приятно четене на бр. 3 – 4 на сп. „Ветеринарна сбирка“!

С уважение,
Д-р Петя Бойкова

Ветеринарна СБИРКА
Veterinary Assembly Bulgaria
3 – 4 2024
1892 2024

Година: 132 (CXXXII)
ISSN 0205-3829

Издание
на Българската агенция по безопасност на храните и Съюза на ветеринарните лекари в България

Национален референтен списък
на съвременните български научни издания
с научно рецензиране № 184

РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ

ОТГОВОРНИ РЕДАКТОРИ
Д-р Светлозар Патарински
Д-р Евгени Макавеев

ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Д-р Петя Бойкова

РЕДАКТОР
Д-р Марина Загорова

ДЕЖУРЕН НА БРОЯ
Д-р Евгени Макаеев

ЧЛЕНОВЕ
Проф. д-р Калинка Гургулова, д.в.м.
Проф. д-р Диан Канъков, д.в.м.
Проф. д. н. Валентина Урумова
Проф. д-р Анелия Миланова, д.в.м.н.
Проф. д-р Красимира Генова, д.в.м.
Проф. д-р Райко Пешев, д.в.м.
Доц. д-р Танджу Мехмедов, д.в.м.
Доц. д-р Албена Димитрова, д.в.м.
Доц. д-р Милослав Жиков, д.в.м.
Доц. д-р Андрей Куртенков, д.с.с.
Д-р Милена Трендафилова, д.в.м
Д-р Галя Викьова
Д-р Антонио Радоев

Адрес на редакцията
София 1606, бул. „Христо Ботев“ 17
Моб.: +359 882 469 500
E-mail: vetsbirka@abv.bg,

Можете да ни намерите и в социалните мрежи:

Списание „Ветеринарна сбирка“

Печат

DEDRAX PRINTING HOUSE

Ветеринарна СБИРКА
3 – 4/2024

СЪДЪРЖАНИЕ

ГЕНЕЗИС

100 ГОДИНИ СВЕТОВНА ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ НА ЖИВОТНИТЕ – OIE (1924 – 2024) СЪЗДАВАНЕ, РАЗВИТИЕ, СЪВРЕМЕННИ АСПЕКТИ
Проф. Иван Божков, доц. Гергана Балиева, д-р Петя Бойкова 3

ОГЮСТ-ЛУИ-ЕМАНЮЕЛ ЛЕКЛЕНШ – ЖИВОТЪТ НА ЕДНА ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНА ЛИЧНОСТ
Д-р Петя Бойкова..... 10

100 ГОДИНИ РАЗВИТИЕ И НАПРЕДЪК

ЕВОЛЮЦИЯ НА СВЕТОВНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ НА ЖИВОТНИТЕ – 100 ГОДИНИ МИСИЯ, ИНОВАЦИИ И УСТОЙЧИВОСТ
Д-р Александра Митева 15

МЕЖДУНАРОДЕН ЕТЕРИНАРНОМЕДИЦИНСКИ КОДЕКС НА OIE. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И РЕГЛАМЕНТИ
Чл.-кор. Христо Найденски, Проф. Иван Божков, проф. Михни Люцканов 19

OIE И ПОЛИТИКИ ВЪВ ВЕТЕРИНАРНО-МЕДИЦИНСКОТО ОБРАЗОВАНИЕ КРАТКА ХРОНОЛОГИЯ НА РАЗВИТИЕТО НА ВЕТЕРИНАРНОМЕДИЦИНСКОТО ОБРАЗОВАНИЕ В БЪЛГАРИЯ
Проф. д.н. Михни Люцканов, проф. д.н. Валентина Урумова 23

РЕФЕРЕНТНИ ЛАБОРАТОРИИ НА СВЕТОВНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ НА ЖИВОТНИТЕ – СТАТУТ, ФУНКЦИИ И ЦЕЛИ
Чл.-кор. Христо Найденски, проф. д-р Николай Масалски, проф. д-р Иван Божков..... 26

ПРИЛАГАНЕ НА ЕДИНЕН ПОДХОД ПРИ ВЕТЕРИНАРНИ УСЛУГИ – ОЦЕНКА НА НАЦИОНАЛНИ ВЕТЕРИНАРНИ СЛУЖБИ 32

РАЗВИТИЕ И НАПРЕДЪК – ЕДИН ПО-ДОБЪР СВЯТ

EMMANUELLE SOUBEYRAN, НОВИЯТ ГЕНЕРАЛЕН ДИРЕКТОР НА СВЕТОВНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ НА ЖИВОТНИТЕ (2024 – 2029)
Д-р Петя Бойкова..... 36

ЕДНО ЗДРАВЕ – ЕДИН ПО-ДОБЪР СВЯТ
Д-р Петя Бойкова..... 37

ЕДНО ЗДРАВЕ – ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА КЪМ OIE. ПЛАНОВЕ ЗА ДЕЙСТВИЕ
Д-р Петя Бойкова..... 41

ОБЕДИНЕНИ В ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА ЗАПЛАХАТА НАРЕЧЕНА „АНТИМИКРОБНА РЕЗИСТЕНТНОСТ“
Д-р Петя Бойкова..... 44

АНТИМИКРОБНА РЕЗИСТЕНТНОСТ – НАПРЕДЪК
Д-р Петя Бойкова..... 47

БЕСЪТ Е БОЛЕСТ, КОЯТО МОЖЕМ ДА ПОБЕДИМ, АКО РАБОТИМ ЗАЕДНО!
Д-р Петя Бойкова..... 49

ИНВЕСТИЦИИ В ЕЛИМИНИРАНЕ НА ИЗТОЧНИКА НА БЯС – НАЙ-ЕФЕКТИВНИЯ И СПРАВЕДЛИВ ПОДХОД ЗА ПРЕВЕНЦИЯ ПРИ ЧОВЕКА
Д-р Петя Бойкова..... 52

ПАРТНЬОРСТВА

ВЕТЕРИНАРНОМЕДИЦИНСКО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И НЕГОВАТА АДЕКВАТНОСТ С ОСНОВНИТЕ ПРИНЦИПИ И СТАНДАРТИ НА СВЕТОВНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ НА ЖИВОТНИТЕ
Доц. д-р Илиян Костов 56

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ ЗА АНАЛИЗ И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, РЕГЛАМЕНТИРАНИ ОТ МЕЖДУНАРОДНИЯ КОДЕКС НА OIE И ТЯХНОТО ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ ОТ EFSA И ЦОРХВ В БЪЛГАРИЯ
Д-р Донка Попова, доц. д-р Койчо Коев 63

МЕЖДУНАРОДНА ТЪРГОВИЯ И ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ НА ЖИВОТНИТЕ – НОВИТЕ РОЛИ НА OIE
Д-р Петя Бойкова..... 67

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И ПРОЦЕДУРИ ПО ИЗДАВАНЕТО НА СЕРТИФИКАТИ РЕГЛАМЕНТИРАНИ ОТ МЕЖДУНАРОДНИЯ ВЕТЕРИНАРНОМЕДИЦИНСКИ КОДЕКС НА OIE
Д-р Велик Георгиев 69

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

ДВДИГИТАЛНИ ПРОМЕНИ – НОВА ВЪЗМОЖНОСТ ЗА ПРОЗРАЧНОСТ И СПОДЕЛЯНЕ НА ДАННИ
Д-р Петя Бойкова..... 72

БЪЛГАРИЯ И OIE

ПРИНОСЪТ НА БЪЛГАРИЯ И НЕЙНИТЕ БЕЛЕЖИТИ ДЕЙЦИ ЗА СЪЗДАВАНЕТО И РАЗВИТИЕТО НА СВЕТОВНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ НА ЖИВОТНИТЕ (OIE)
Проф. Иван Божков, доц. Гергана Балиева..... 74

ПРИНОСЪТ НА ПРОФ. НИКОЛА БЕЛЕВ ЗА РАЗВИТИЕТО И УТВЪРЖДАВАНЕ ПРЕСТИЖА НА СВЕТОВНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ НА ЖИВОТНИТЕ (OIE)
(ИЗ КНИГАТА „ПАТРИАРХ НА ВЕТЕРИНАРНОМЕДИЦИНСКАТА ПРОФЕСИЯ – ПРОФ. Д-Р НИКОЛА БЕЛЕВ“)
Проф. Иван Божков, доц. Гергана Балиева..... 76

IN MEMORIAM

С ПОЧИТ КЪМ НАШИЯ КОЛЕГА, УЧЕТЕЛ И ПРИЯТЕЛ! НАПУСНА НИ ПРОФ. Д-Р БАЙКО БАЙКОВ, Д.В.М.Н 80

CONTENTS

GENESIS

100 YEARS WORLD ORGANIZATION FOR ANIMAL HEALTH – OIE (1924-2024). ESTABLISHMENT OF THE ORGANIZATION, DEVELOPMENT, MODERN ASPECTS
Prof. Ivan Bozhkov, Associate Professor Gergana Balieva, Dr. Petya Boykova 3

AUGUSTE-LOUIS-EMMANUEL LECLAINCHE – THE LIFE OF A ONE REMARKABLE PERSON
Dr. Petya Boykova..... 10

100 YEARS DEVELOPMENT AND PROGRESS

EVOLUTION OF THE WORLD ORGANIZATION FOR ANIMAL HEALTH – 100 YEARS MISSION, INNOVATION AND SUSTAINABILITY
Dr. Aleksandra Miteva 15

OIE INTERNATIONAL VETERINARY CODEX. BASIC PRINCIPLES AND REGULATIONS – CORRESPONDING MEMBER
Prof. Hristo Naydenski, Prof. Ivan Bozhkov, Prof. Mihni Lyutskanov 19

OIE AND THE POLICIES IN THE VETERINARY EDUCATION. A BRIEF CHRONOLOGY OF THE DEVELOPMENT OF THE VETERINARY MEDICAL EDUCATION IN BULGARIA
Prof. DSc. Mihni Lyutskanov, Prof. DSc.Valentina Urumova 23

REFERENCE LABORATORIES OF THE WORLD ORGANIZATION FOR ANIMAL HEALTH – STATUS, FUNCTIONS AND OBJECTIVES – CORRESPONDING MEMBER
Prof. Hristo Naydenski, Prof. Dr. Nikolay Massalski, Prof. Dr. Ivan Bozhkov 26

IMPLEMENTATION OF A UNIFIED APPROACH TO VETERINARY SERVICES – EVALUATION OF NATIONAL VETERINARY SERVICES
Dr. Petya Boykova..... 32

DEVELOPMENT AND PROGRESS – A BETTER WORLD

EMMANUELLE SOUBEYRAN, THE NEW DIRECTOR-GENERAL OF THE WORLD ORGANIZATION FOR ANIMAL HEALTH 36

ONE HEALTH – ONE BETTER WORLD
Dr. Petya Boykova..... 37

ONE HEALTH – CHALLENGES FOR THE OIE. ACTION PLANS
Dr. Petya Boykova..... 41

UNITED IN OVERCOMING THE THREAT CALLED „ANTIMICROBIAL RESISTANCE“
Dr. Petya Boykova..... 44

ANTIMICROBIAL RESISTANCE – PROGRESS
Dr. Petya Boykova..... 47

RABIES IS A DISEASE THAT WE CAN COMBAT IF WE WORK TOGETHER!
Dr. Petya Boykova..... 49

INVESTMENT IN ERADICATING THE SOURCE OF RABIES – THE MOST EFFECTIVE AND EQUITABLE APPROACH TO HUMAN PREVENTION
Dr. Petya Boykova..... 52

PARTNERSHIPS

VETERINARY MEDICAL LEGISLATION OF THE EUROPEAN UNION AND ITS ADEQUACY WITH THE BASIC PRINCIPLES AND STANDARDS OF THE WORLD ORGANIZATION FOR ANIMAL HEALTH
Assoc. Dr. Iliyan Kostov 56

BASIC PRINCIPLES FOR RISK ANALYSIS AND MANAGEMENT, REGULATED BY THE INTERNATIONAL CODEX OF THE OIE AND THEIR IMPLEMENTATION BY EFSA AND RACFC IN BULGARIA
Dr. Donka Popova, Assoc. Dr. Koycho Koev 63

INTERNATIONAL TRADE AND ANIMAL HEALTH – THE NEW ROLES OF THE OIE
Dr. Petya Boykova..... 67

BASIC PRINCIPLES AND PROCEDURES FOR ISSUING CERTIFICATES REGULATED BY THE OIE INTERNATIONAL VETERINARY CODEX
Dr. Velik Georgiev..... 69

CHALLENGES

DIGITAL CHANGES – A NEW OPPORTUNITY FOR TRANSPARENCY AND DATA SHARING
Dr. Petya Boykova..... 72

BULGARIA AND OIE

THE CONTRIBUTION OF BULGARIA AND ITS NOTABLE PERSONALITIES TO THE CREATION AND DEVELOPMENT OF THE WORLD ORGANIZATION FOR ANIMAL HEALTH (OIE)
Prof. Ivan Bozhkov, Assoc. Gergana Balieva 74

PROF. NIKOLA BELEV'S CONTRIBUTION TO THE DEVELOPMENT AND STRENGTHENING OF THE PRESTIGE OF THE WORLD ORGANIZATION FOR ANIMAL HEALTH (OIE)
Prof. Ivan Bozhkov, Assoc. Gergana Balieva 76

OIE Activities and Vision for the 21st Century

DR BERNARD VALLAT
DIRECTOR GENERAL OF THE OIE

During 26th Conference of the OIE Dr Bernard Vallat presented OIE vision for the 21th century. He started with a short history of the Organization and continued with the OIE current policies and future challenges.

Veterinarians play an essential role in society. That is the reason for OIE to ensure the quality and efficiency of Veterinary Services and veterinary pro through standards for good governance of public components of Veterinary Services and Health Services, standards for quality cation, capacity building of key policy vate partnerships and Veterinary Sta

The OIE has to act in the context mand for food, unprecedented mo ities and people, climate changes that allow colonization of new te pathogens. In this harsh enviro are on the front line to protect

A better understanding of the control is yet to be created. before the OIE are: the sho environmental polemic, the understanding the importa The solution to these pro environment new policie enhancement of the ro better veterinary educa environment the appli ***and One Health"*** concepts is

In accordance with the ***„Global Public Go*** the control and eradication of infectious diseases ben efits all countries and all generations. They depend on each other – the failure of one endangers all. Animal health systems are fully eligible for national and global public resources. Therefore supporting Veterinary Services and animal health programs is a national and global priority.

The key elements for efficient Veterinary Services are early detection; rapid response to animal disease outbreaks; alliances and partnership between public and private sectors; capacity to implement biosecurity measures; vaccination when appropriate; compensation mechanisms for farmers; national chain of command; education and research. Sharing responsibilities and ordinating global activities to address health risks human – ecosystems interfaces is the *lth"* approach which is another uses.

ence of new diseases, in ange and changing ecosys- esistance are only a small part e future holds. New risks are ife – human – animal interface. d tourism are bringing new risks. hreat of bioterrorism and societal oteins, but also human health risk velfare and environment preservation ty.

causing considerable economic al burden, may be prevented at a by appropriate implementation of OIE eterinary good governance and disease ds by all those concerned. Their effec- ntation however, cannot take place without and support of both rich and poor coun- ive financial and technical support should d to those who are not yet in a position to h international standards due to a lack of finance and human resources. Appropriate alliances between private and public sectors at global, regional and national levels should also be promoted, as well as cross-cooperation between international and regional organizations.

The OIE specially developed tools for disease global eradication are: compliance with the Code standards and guidelines; OIE recognition of official programs; appropriate internal and/or external support; regional

IN ORDER TO ENSURE

Food Security and Food Safety the Organization relies on the following concepts: *„Public Good"* concept; *„One Health"* concept; *Good Veterinary Governance;* global, regional and national animal health strategies and diseases control and eradication programs. In the area of standard setting important role is played by disease control methods. The OIE is also the WTO reference organization for science-based standards in international trade, disease surveillance and control methods, and quality of Veterinary Services. In terms of animal welfare, OIE has had the leadership since 2002.

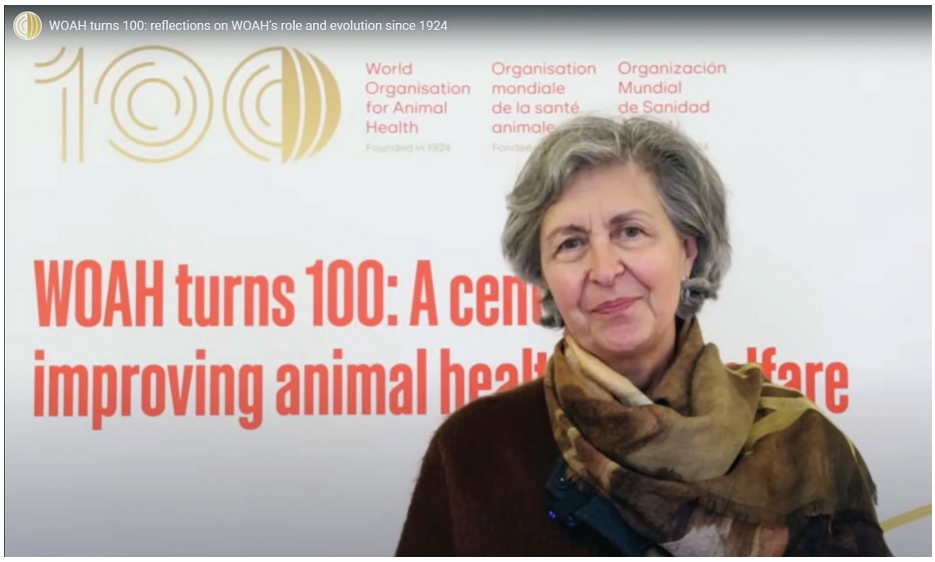

25 януари 2024 г. – Из „Встъпителната реч на генералния директор д-р Моник Елоа, послучай честването на 100-годишнината от създаването на Световната организация за здравеопазване на животните (WOAH)"

Източник: *https://www.woah.org/en/woah-turns-100-a-century-of-improving-animal-health-and-welfare/*

УВАЖАЕМИ ДЕЛЕГАТИ И ПРИЯТЕЛИ НА WOAH,

Какъв дълъг път изминахме, откакто 28-те страни-основателки подписаха Международното споразумение, отбелязващо началото на нейното съществуване!

Днес ще погледнем назад към последните 100 години. Целта ще бъде не просто да се припомнят ключовите етапи, които са формирали идентичността на Организацията, а да се извлекат поуки за бъдещето, като се има предвид, че WOAH е основен играч в глобалното санитарно управление и трябва да гарантира, че то остава актуално в дългосрочен план.

В началото на начинанието проектът за дейността на Организацията беше много по-ограничен от това, което е днес. Целта беше да се постигне споразумение за координирани действия за борба с разпространението на болестите по животните при търговия. През годините, тази историческа мисия беше обогатена и мандатът ѝ беше разширен, за да включи и други дейности. Разбира се, ще отнеме твърде много време, за да разкажем цял век от нашето съществуване.

ДНЕС ПРОСТО БИХ ИСКАЛ ДА ПОГЛЕДНА НАЗАД КЪМ НЯКОИ ОТ КЛЮЧОВИТЕ ЕТАПИ В ИСТОРИЯТА НА WOAH. СТРУВА МИ СЕ, ЧЕ МОЖЕМ ДА РАЗЛИЧИМ 4 ОСНОВНИ ФАЗИ В ИЗГРАЖДАНЕТО И РАЗВИТИЕТО НА WOAH.

Първата фаза започна със създаването на OIE, като организация, фокусирана върху болестите по животните. Нейният мандат беше ограничен до две цели: първо, публикуване на санитарна информация, нотифицирана от неговите членове, и второ, разработване на стандарти, насочени към гарантиране на по-безопасна търговия. Този мандат, който остава централен и днес, получи допълнителен отзвук през 1995 г., като беше официално признат в Споразумението SPS на СТО (WTO). По този начин OIE се превръща в техническа референтна организация, на която СТО може да базира своя арбитраж при търговски спорове между държави.

Във втората фаза се наблюдава диверсификация на областите на интервенция на организацията с разработване на стандарти за водни животни, разширяване на обхвата, за да се включи хуманното отношение към животните, и навлизане в сектора на дивата флора и фауна.

По отношение на водните животни първите стандарти са публикувани през 1968 г.; Няколко референтни лаборатории бяха добавени към вече съществуващите за сухоземни болести по животните. Постепенно през годините нашата област на интервенция беше значително разширена, за да включи болести на мекотели, ракообразни и земноводни.

Що се отнася до хуманното отношение към животните, нашият ангажимент датира от началото на 2000-те години с публикуване на първите стандарти и стартиране на регионални стратегии.

От 2017 г. имаме структурирана глобална стратегия и създадохме Глобален форум за хуманно отношение към животните, за да улесним диалога със заинтересованите страни.

И накрая, ние участваме в здравето на дивата природа благодарение на огромните усилия да окажем значително въздействие. Нашите действия сега се осъществяват в насока на рамката за здравето на дивата природа. Публикувани са няколко проучвания; по време на кризата с COVID-19 бяха издадени важни препоръки относно търговията с дивата флора и фауна и наблюдението на дивата флора и фауна; а намесите на Организацията се отбелязват ползотворно на събития, организирани от партньори като CITES, UICN и др.

Нека сега да преминем към III-та фаза от нашата история, отбелязвайки още една важна промяна в ролята, която Организацията възнамерява да играе. През 2000-те години на миналия век допълнихме нашия подход, базиран на заболявания или теми, с по-хоризонтално участие от страна на ветеринарните служби. Стартира прекрасен проект и днес всеки знае за: PVS пътека; програма за побратимяване между лабораториите, между ветеринарните учебни заведения и между ветеринарните законови органи; насоките за ветеринарно образование.

* * * * * *

Няколко думи сега за IV-та и последна фаза, която идентифицирах; тя се движи около две силни идеи: (1) укрепване на стратегическия подход на Организацията, за да направи произтичащите от това действия по-последователни, и (2) по-силно позициониране на Организацията като участник в пресечната точка на критични глобални предизвикателства, като подхода „Едно здраве" и Целите за устойчиво развитие.

Както вече казах, участието на WOAH вече е по-ясно определено чрез рамкови стратегии, които след това се разделят на оперативни дейности: хуманно отношение към животните – борба срещу антимикробната резистентност – здраве на водните животни – рамката за здравето на дивата флора и фауна, както и за някои приоритетни болести по животните (шап, чума от дребни преживни животни, бяс, африканска чума по свинете, птичи грип).

* * * * * *

Ето защо по време на мандата си работих усилено, за да гарантирам силното участие на WOAH в четиристранната част и присъствието ни на събития на високо равнище, като по този начин ни осигурих политическа видимост и легитимност. Вече се публикуват документи за позиция, изявления или визии по теми като животновъдство, хуманно отношение към животните, използване на стимулатори на растежа и др. Утре ще трябва да направим така, че гласът ни да бъде по-ясно чут в обществените дебати.

* * * * *

В КРАЙНА СМЕТКА, СЛЕД 100 ГОДИНИ СЪЩЕСТВУВАНЕ, МИСЛЯ, ЧЕ ВСИЧКИ МОЖЕМ ДА ПРИЗНАЕМ, ЧЕ WOAH СЕ Е ПРЕВЪРНАЛ:

- Организация, която се занимава с всички аспекти на здравето на животните, следвайки холистичен подход.
- Организация, чийто глас се чува извън обичайната ѝ среда благодарение на изразяването на мнения и партньорства, които съчетават политически цели и оперативни действия.
- Организация, която заслужава доверие, което ни позволява да предвидим упражняване на политическо влияние на международни форуми на високо равнище. Следователно можем да се надяваме, че преговорите, които се водят в СЗО относно бъдещия договор за пандемията, ще бъдат възможност за WOAH да бъде правно призната като важен участник в бъдещото глобално управление на здравеопазването, подобно на Споразумението на СТО за санитарни и санитарни мерки.

Нашата организация има силата да започне нова глава в своята история. И ви благодаря, че ни помогнахте да го напишем.

Д-р Моник Елоа